

Kansallisgalleria

Päätös

Kansallisgalleria luokitellaan sektoriin muu valtionhallinto S.13119 vuodesta 2014 alkaen.

Taustaa

Kansallisgalleria (0800570-3) on luokiteltu perustamisestaan eli vuodesta 2014 alkaen sektoriluokkaan S.15 kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Kansallisgalleriaa edeltänyt Valtion taidemuseo kuului sektoriin S.1311 valtionhallinto. Kansallisgalleriaan kuuluvia museoita ovat Ateneumin taidemuseo, Nykytaiteen museo Kiasma ja Sinebrychoffin taidemuseo.

Laki Kansallisgalleriasta (889/2013) antaa sektoriluokituksen päättelyn kannalta keskeiset taustatiedot. Kansallisgalleria on itsenäinen julkisoikeudellinen säätiö, joka kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan. Kansallisgallerian tärkeimmät tehtävät ovat huolehtia kansallisomaisuuteen kuuluvan kokoelman ylläpidosta ja kartuttamisesta, harjoittaa näyttelytoimintaa ja muuta taidemuseotoimintaa ja osallistua taidemuseoalan asiantuntijana museoalan kehittämiseen. Kansallisgallerian kokoelmaan hankkimat taideteokset, arkistoaineisto ja esineet tulevat valtion omistukseen.

Kansallisgallerian toimielimet ovat valtuuskunta, hallitus ja pääjohtaja. Valtuuskunnan nimeää opetus- ja kulttuuriministeriö ja sen tehtävä on valvoa hallituksen ja pääjohtajan vastuulla olevaa hallintoa.

Lain mukaan Kansallisgalleria on itsenäinen oikeushenkilö, joka voi tehdä sitoumuksia, saada nimiinsä oikeuksia sekä omistaa irtainta ja kiinteää omaisuutta. Sitoumuksistaan se vastaa omilla varoillaan. Kansallisgalleria voi harjoittaa liiketoimintaa, joka tukee sen tehtävien toteuttamista. Kansallisgalleriaa ei voida asettaa konkurssiin. Kansallisgallerian kokoelmaa ei saa ylläpitää ja kartuttaa eikä näyttelytoimintaa harjoittaa pääasiassa taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Kansallisgallerian saa toimintansa rahoittamiseksi valtionavustusta valtion talousarviosta. Valtio voi myöntää rahoitusta myös rahapeli- ja veikkausvoittovaroista.

Sovellettava ohjeistus

Julkisoikeudellisena säätiönä Kansallisgalleriaan voidaan soveltaa määritelmää julkisyhteisöjen kontrollista voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin, jota käsitellään ESA 2010 -käsikirjan kappaleissa 20.13–20.16 ja alijäämä ja velka -käsikirjan luvussa I.2.3. Ohjeiden mukaan julkisyhteisön voidaan katsoa kontrolloivan voittoa tavoittelemattomaa yhteisöä seuraavilla tavoilla: 1) nimitysvallan, 2) yhteisön kanssa tekemien sopimusten, 3) rahoituksen, 4) muiden ehtojen kautta tai 5) jos julkisyhteisö kantaa suuren osan riskeistä. Joissakin tapauksissa jo yksi yllä olevista kohdista voi riittää kontrollin saavuttamiseksi, mutta usein on tarkasteltava useampaa kohtaa yhdessä.

Tuottajatyypin määrittelyyn voidaan käyttää laadullisia ja kvantitatiivisia kriteereitä. ESA 2010 -käsikirjan kappaleissa 20.29 – 20.31 käsitellään kvantitatiivisen markkina/markkinaton -testin soveltamista. Tuottajatyypin

9.4.2019

määrittely tarkistetaan testissä ns. 50 % kriteerin avulla. Julkinen tuottaja on markkinatuottaja, jos sen myyntituotot suhteessa tuotantokustannuksiin ovat yli 50 % useamman vuoden tarkastelujaksolla. Mikäli suhdeluku jää alle 50 %, yksikkö on markkinaton tuottaja.

Sektoriluokituksen perustelu

Kansallisgalleria täyttää ESA 2010 -käsikirjan institutionaalisen yksikön määritelmän. Lain mukaan Kansallisgallerian valtuuskunnan nimittää opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtio käyttää siis nimitysvaltaa säätiön toimielimeen. Kansallisgallerian toimintamenoista yli puolet katetaan valtion talousarviosta yleisavustuksin ja OKM:n vuokra- ja erityisavustuksin. Julkisyhteisön katsotaan kontrolloivan säätiötä myös rahoituksen kautta. Lisäksi lain perusteella voidaan katsoa, että Kansallisgallerian omaisuus kuuluu valtiolle. Kansallisgalleria luetaan laajaan julkiseen sektoriin.

Laadullisten tietojen perusteella Kansallisgallerian toiminnan tarkoitus ei ole tavoitella voittoa. Kvantitatiivisessa markkinatutkimuksessa Kansallisgallerian myyntituotot kattavat alle 50 prosenttia tuotantokustannuksista. Siten Kansallisgalleria on markkinaton tuottaja.

Kansallisgallerian sektoriluokaksi päätellään muu valtionhallinto S.13119.

Lähteet:

Laki Kansallisgalleriasta (889/2013)

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130889>

Julkinen talouden alijäämä ja velka –käsikirja

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5937189/KS-GQ-14-010-EN.PDF/>

ESA 2010 -käsikirja

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5925693/KS-02-13-269-EN.PDF/44cd9d01-bc64-40e5-bd40-d17df0c69334>